

Yhtymäkokous

HSY:n hallituksen jäsenille ja asiantuntijajäsenille

HSY:n yhtymäkokous pidetään perjantaina **27.5.2016 kello 10:00**
HSY:ssä, kokoushuoneessa 2, 5. kerros, Opastinsilta 6 A, Helsinki.

Helsingissä 26.4.2016

Toimitusjohtaja

Raimo Inkinen

Yhtymäkokous**AIKA** 27.05.2016**PAIKKA** HSY**ASIAT**

Asia	Otsikko	Sivu
1	KOKOUKSEN AVAAMINEN, OSANOTTAJIEN TOTEAMINEN, ÄÄNILUETTELOON VAHVISTAMINEN SEKÄ YHTYMÄKOKOUKSEN JÄRJESTÄYTYMINEN	3
2	SELVITYKSEN ANTAMINEN YHTYMÄKOKOUKSELLE TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUONNA 2014 ANTAMISTA SUOSITUKSISTA	4
3	YHTYMÄKOKOUKSELLE TEHTÄVÄT EHDOTUKSET ARVIOINTIKERTOMUKSESTA, TILINTARKASTUSKERTOMUKSESTA, TILINPÄÄTÖKSEN HYVÄKSYMISESTÄ JA VASTUUVAPAUKSISTA	11
4	VUODEN 2015 HENKILÖSTÖKERTOMUS	19
5	ERON MYÖNTÄMINEN JOUNI VAUHKOSALLE HALLITUKSEN VARAJÄSENEEN TEHTÄVÄSTÄ JA VARAJÄSENEEN VAALIN TOIMITTAMINEN	20
6	HALLITUKSEN OIKEUTTAMINEN HSY:N OMAISUUDEN MYYMISEEN	22
7	KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	29

Yhtymäkokous

27.05.2016

1
KOKOUKSEN AVAAMINEN, OSANOTTAJIEN TOTEAMINEN, ÄÄNILUETTELOON VAHVISTAMINEN
SEKÄ YHTYMÄKOKOUKSEN JÄRJESTÄYTYMINEN

Yhtymäkokous

Päätetään

- a todeta kaupunkien valtuuttamat yhtymäkokousedustajat sekä muut kokouksen osanottajat
- b todeta perussopimuksen määräykset yhtymäkokousedustajien äänivallasta sekä laatia ja vahvistaa yhtymäkokouksen ääniluettelo
- c valita yhden yhtymäkokousedustajista yhtymäkokouksen puheenjohtajaksi, joka kutsuu pöytäkirjanpitäjän laatimaan pöytäkirjan tästä kokouksesta sekä
- d todeta, että kaikki valtuutetut yhtymäkokousedustajat allekirjoittavat pöytäkirjanpitäjän kanssa yhtymäkokouksessa laaditun pöytäkirjan.

Liite

Ääniluettelo

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 53

22.04.2016
27.05.2016

2

SELVITYKSEN ANTAMINEN YHTYMÄKOKOUKSELLE TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUONNA 2014 ANTAMISTA SUOSITUKSISTA

1324/00.01.013.0131/2015

Hallitus § 53

Esittelijä
Valmistelija

Toimitusjohtaja Raimo Inkinen
Hallintojohtaja Matti Hilli, p. 040 5804940

Tarkastuslautakunta teki vuoden 2014 arviointikertomuksessa yhtymäkokoukselle ehdotukset suosituksiksi HSY:n hallitukselle. Yhtymäkokous päätti kokouksessaan 29.5.2015 § 3 merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuoden 2014 toiminnasta ja taloudesta sekä lähettää sen tiedoksi ja toimenpiteitä varten HSY:n hallitukselle ja kehottaa hallitusta antamaan yhtymäkokoukselle selvityksen niistä toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan suositusten perustella on ryhdytty.

Selvitys suoritetuista toimenpiteistä on koosteena päätösesityksessä.

Ehdotus (RI):

Hallitus päättää antaa yhtymäkokoukselle seuraavan selvityksen toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan suositusten perusteella on ryhdytty:

1. Tarkastuslautakunta suosittaa, että vesihuollon verkko-osaston toiminnassa ensisijaisena tavoitteena ovat riskien minimointi ja että verkostojen saneeraaminen toteutetaan saneeraustarveselvityksen mukaisesti.

Verkostojen saneeraaminen tehdään saneeraustarveselvitykseen perustuvan investointiohjelman mukaisesti. Saneerauskohteiden valinnassa käytetään laskennallista priorisointimenetelmää, jossa yhtenä tekijänä käytetään johtojen kriittisyysluokitusta. Kriittisyysluokituksessa on huomioitu mm. verkkoihin liittyvät riskit.

2. Jätehuollon asiakkaita tulee tehostetusti valistaa siitä, että lasin, metallin ja polttoon soveltumattomien esineiden paneminen jäteastiaan haittaa polttoprosessia ja voi aiheuttaa jätevoimalan laitteille vaurioita. Valistuksen ohella tulee selvittää mahdollisuudet erilaisten bonusten ja sanktioiden käyttöön. Asukkaiden ohjauksessa voitaisiin hyödyntää jätekatoksiin kiinnitettäviä kuvallisia ohjeita.

Kiinteistöjen jätekatoksiin suunnitelluista HSY:n kuvallisista jätetilajulisteista on saatu runsaasti hyvää palautetta isännöitsijöiltä, kiinteistöhuoltoyhtiöiltä ja alueemme asukkailta. Etenkin runsaasti vierasta kieltä puhuvilla asuin-kiinteistöillä julisteisiin on oltu tyytyväisiä. Kierrätettävien jätelajien kuvallisia julisteita tilataan HSY:ltä kuukausittain edelleen satamäärin. Menekkiä on myös kuvallisilla esitteillä ja ohjeilla ja kuvallinen ilmaisu näkyy jo joissakin

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 53

22.04.2016
27.05.2016

jäteastiatarroissa. Kuvallisia jätetilajulisteita ja muuta neuvontamateriaalia voi tulostaa ja myös tilata HSY:n verkkosivuilta osoitteesta hsy.fi/esitteet.

Asukkaiden jätekäyttäytymistä ohjataan myös jätetaksojen avulla. Se näkyy mm. jätevoimalaan soveltumattomien lasi- ja metalliastioiden kohtuullisissa tyhjennyshinnoissa. Yhteistyötä myös jätehuoltoa valvovien kuntien ympäristökeskusten kanssa tehdään ja sen toivotaan myös osaltaan ohjaavan asiakkaitamme jäteasioissa.

3. Helsingin kantakaupungissa ja muuallakin tiheän kaupunkimaisen asutuksen alueilla tulee parantaa asukkaiden mahdollisuuksia toimittaa metallia ja vaarallisia jätteitä keräykseen.

HSY kokeili syksyllä 2015 maksutonta kotitalouksien vaarallisten jätteiden tilausperusteisesta noutopalvelua Helsingin ydinkeskustan alueella. Kerätty jätemäärä jäi kuitenkin alhaiseksi ja kustannus asukasta kohden korkeaksi, verrattuna vakiintuneeseen keväisin kiertävään keräysautoon. Kantakaupungissa on vaarallisen jätteen kontteja, kohtuullisen lyhyin etäisyyksin. Markkinoimme palvelua tunnettuuden lisäämiseksi säännöllisesti.

HSY:n kierrätyspisteet, joissa kerätään myös pienmetallia, liitettiin 2016 alussa osaksi Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n verkostoa, pakkausasetuksen myötä. Rinki päättää verkoston laajuudesta ja keräyspisteiden määrästä Helsingissä. HSY:n jätehuoltomääräyksien nojalla metallin erillis-keräys on järjestettävä kiinteistöillä, joissa on vähintään 20 huoneistoa. Tarjoamme palvelua myös tätä pienemmille kiinteistöille.

4. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että valistuksessa edelleen korostetaan pienhiukkasten aiheuttamien haittojen vähentämistä. Konkreettinen keino puun pienpolton haittojen vähentämiseksi on huolehtia polttopuun laadusta; esimerkiksi edistää modernien puuvajojen toteuttamista varaavalla takalla varustettujen pientalojen yhteyteen.

HSY toteuttaa yhdessä Työtehoseuran ja Aalto yliopiston kanssa Urbaani puuvaja –hanketta, jossa tuoteistetaan markkinoille uusia pienille omakotitonteille soveltuvia puuvajamalleja. Hankkeen yhteydessä tuotetaan myös opasmateriaalia ja neuvotaan asukkaita klapien energiatehokkaasta ja vähäpäästöisestä polttamisesta. Lisätietoja hankkeesta:

<https://www.hsy.fi/urbaanipuuvaja/urbaanipuuvaja/Sivut/default.aspx>

5. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että ilmanlaadun seurannassa voidaan tarvittaessa nopeasti kehittää ja ottaa käyttöön menetelmät kokonaan uusien haitta-aineiden seuraamiseksi ja niiden pitoisuuksien mittaamiseksi. Tämä edellyttää avainasiantuntijoiden jatkuvaa kouluttautumista ja teknisen kehityksen seuraamista.

Ilmanlaadun seuranta on kehitetty mm. ottamalla käyttöön uusi erittäin monipuolinen ilmanlaadun mittausasema Mäkelänskadulla. Kaasumaisten il-

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 53

22.04.2016
27.05.2016

mansaasteiden lisäksi HSY seuraa Mäkelänkadun erityisesti hiukkasmaisten epäpuhtauksien pitoisuuksia. Tavanomaisten hiukkasten massa perustuvien mittausten lisäksi asemalla mitataan hiukkasten lukumäärää ja sen kokojakaumaa sekä mustaahiiltä. Suomalaisten tutkimuslaitosten korkeatasoista alan osaamista hyödynnetään HSY:n ilmanlaadun seurannassa: Ilmatieteen laitos mittaa Mäkelänkadulla hiukkasten koostumusta jatkuvatoimisesti ja Tampereen teknillinen yliopisto tuottaa tietoa ultrapienistä hiukkasista.

HSY:n mittausverkkoa käytetään myös suomalaisten laitevalmistajien kehittämien uusien mittausmenetelmien testaamiseen osana CITYZER- ja INKA-ilma/EAKR-tutkimushankkeita. Samalla voidaan seurata alan kehitystä ja ottaa käyttöön uusia menetelmiä.

Asiantuntijat ovat osallistuneet kotimaassa järjestettävään alan koulutukseen ja HSY on ollut valmistelemassa AEL:n laajaa kurssia ilmanlaadun mittaajille. Alan kehitystä on seurattu myös osallistumalla kahteen kansainväliseen konferenssiin sekä käyty tutustumassa Tukholman ilmanlaadun seurantaan.

6. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä HSY:n tunnettavuuden lisäämistä edelleen sekä jätteiden lajittelun ohjeistuksen ja saavutettavuuden parantamista. Tarkastuslautakunta suosittaa asiakastutkimuksen kvantitatiivisen laadunmäärittelyn parantamista ottamalla riittävästi huomioon eri asiakassegmentit (ikä, asuntotyyppi, koulutus, sosio-ekonominen taso jne.)

Jätteiden lajitteluohjeita on kehitetty monikulttuurisuuden tarpeisiin lisäämällä ja markkinoimalla kuvallista neuvontamateriaalia. Lajittelun helpottamiseksi on kehitetty ja markkinoitu sähköistä jäteopasta.

Asiakastytytyväisyyskysely tehdään vuosittain yli 1000 pääkaupunkiseudun asukkaalle. Vastaajat edustavat alueen demografista jakaumaa ja tulokset ovat saatavissa vastaajaryhmittäin.

Kvantitatiivisissa tutkimuksissa kartoitetaan taustamuuttujina kattavasti vastaajien sukupuoli, ikä, asumiskunta, asumismuoto ja talouden koko. Näiden perusteella varmasti voidaan tarvittavat analyysit tehdä. Palveluiden konseptointihankkeessa ja suurasiakkaiden palveluita kehitettäessä lopputuloksena tulisi olla erilaisten asiakasryhmien (suurasiakkaat, erityisasiakkaat, isännöitsijät, omakotiasukkaat jne) tarpeisiin vastaavia palvelukokonaisuuksia.

7. Riskikartan hyödyntämistä toiminnassa tulee kehittää. Tarkastuslautakunta suosittaa, että HSY:n johtoryhmä ottaa työohjelmaansa esimerkiksi kolmen suurimman riskin hallitsemiseen käytettävien keinojen kehittämisen kriittisten toimintojen sairauspoissaoloihin, päte

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 53

22.04.2016
27.05.2016

vien avainhenkilöiden löytämiseen sekä hiljaisen tiedon siirtämiseen uusille työntekijöille.

HSY:n riskikartta on vakiintunut osaksi HSY:n johtamisen vuosikelloa. Vuosikelloon on aikataulutettu joka vuosi toistuvat keskeiset riskienhallinnan itsearvioinnit, toimenpideohjelmat, niiden toteuma sekä raportointivelvollisuudet HSY:n johdolle ja tarkastuslautakunnalle.

Suurimpien riskien arviointi suoritetaan toimialojen/ tulosalueiden itsearvioina, joista HSY:n riskienhallintapäällikkö kokoaa HSY-tasoisien riskikartan. Riskikartta on vuosittain päivitettävä HSY:n johdon työkalu, jossa on kuvattu kuntayhtymän 25 -30 suurinta riskiä, toimenpideohjelmat riskien pienentämiseksi sekä toimenpideohjelmien toteuma kunakin vuonna.

Riskikartassa on arvioitu kolmeksi suurimmaksi riskiksi sairauspoissalot kriittisissä toiminnoissa, pätevien avainhenkilöiden löytäminen, rekrytointi ja talossa pitäminen sekä hiljaisen tiedon siirtäminen uusille työntekijöille. Riskikartassa on jokaisen riskin osalta suunnitellut ja toteutuneet toimenpiteet.

Sairaspoissaolojen vähentämiseksi etenkin organisaatio- ja tehtävämuutos-tilanteissa on toteutettu melko paljon toimenpiteitä, ja henkilöstön koulutukseen ja työhyvinvointiin on panostettu.

Pätevien avainhenkilöiden rekrytointin ja talossa pitämisen onnistumiseksi on kiinnitetty huomiota asianmukaisiin työsuhte-etuihin, tehtäväkuvien kehittämiseen ja uusien työmuotojen kuten etätönn mahdollistamiseen sekä etätönn teknisten apuvälineiden parempaan hyödyntämiseen (esim. Lync- ja Skype-yhteydet).

Hiljaisen tiedon siirtymisen varmistamiseksi hallittu rekrytointiprosessi ja riittävä uusien henkilöiden perehdytys on katsottu tärkeiksi, ja mikäli mahdollista, eläkkeelle siirtyvä henkilö ja uusi henkilö ovat olleet lyhyehkön jakson yhtä aikaa työsuhteessa.

8. Tarkastuslautakunta suositaa, että HSY:ssä lisätään toimintajärjestelmän koulutusta henkilökunnan keskuudessa siten, että siitä saadaan aidosti hyötyä toiminnassa.

Toimintajärjestelmän koulutuksia järjestetään säännöllisesti. Tarvittaessa ja pyynnöstä järjestetään henkilöstölle myös kohdennettuja ja räätälöityjä koulutuksia. Koulutusten tavoitteena on perehdyttää uusia työntekijöitä ja opastaa henkilöstöä prosessimaiseen ajatteluun, joka on toimintajärjestelmän perusta. Tavoitteena on saada työntekijöitä yhtenäistämään toimintatapoja, tehostamaan omaa toimintaansa ja toteutumaan strategiaa jatkuvan parantamisen periaatteella. Toimintajärjestelmän avulla voidaan parantaa ja helpottaa dokumenttien hallintaa ja löydettävyyttä mm. linkittämällä niitä prosesseihin.

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 53

22.04.2016
27.05.2016

Tämän vuoden aikana tullaan järjestämään toimintajärjestelmästä matalan kynnyksen demotilaisuuksia, joiden avulla pyritään tavoittamaan niitä kohderyhmiä, joille varsinaiseen koulutukseen osallistuminen on syystä tai toisesta vaikeaa. Näissä demotilaisuuksissa tutustutetaan henkilöstöä toimintajärjestelmän olennaisimpaan sisältöön ja sen tarjoamiin mahdollisuuksiin (esim. aloitteiden tekemiseen).

9. Tarkastuslautakunta suosittaa, että HSY:ssä käytettäisiin Ekoenergia-sähköä.

HSY siirtyi EKOenergia-merkityn sähkön käyttöön vuonna 2015 ollen nyt yksi Euroopan suurimmista EKOenergian käyttäjistä.

10. Tarkastuslautakunta suosittaa, että jätevesipumppaamoiden ja viemäriinjojen saneerauksissa pyritään asettamaan etusijalle hankkeet, joilla saadaan tehokkaimmin estettyä jokiluonnon kannalta kaikin suurinta haittaa aiheuttavat päästöt.

HSY:n vesihuollon jätevedenpuhdistusosasto on tehnyt useita toimenpiteitä, joilla on ollut vaikutusta jätevedenpumppaamoiden ympäristö- ja terveysriskienhallintaan sekä saneerauksien suunnitteluun. HSY käynnisti vuonna 2011 Vantaanjoen valuma-alueen jätevesien ylivuotojen esiselvityshankkeen ja selvityksen perusteella päädyttiin hakemaan Uudenmaan liitolta rahoitusta Vantaanjoen valuma-alueen kuntien yhteishankkeelle (MAKERA-hanke). Selvitys on luettavissa oheisesta linkistä:

https://hsy.fi/sites/Esitteet/EsitteetKatalogi/Julkaisusarja/2_2011_Vantaanjoen_valumaalueen_jatevesiylivuodot.pdf

Hankkeelle myönnettiin rahoitus vuoden 2011 lopulla ja se päättyi vuonna 2014. Hanketta veti HSY:n jätevedenpuhdistusosasto ja hankkeen loppuraportti on luettavissa linkistä:

http://www.vhvsy.fi/files/upload_pdf/4056/Loppuraportti%20_Vantaanjoen_jatevesipumppaamoiden_hallinta.pdf

MAKERA:n tuloksia on hyödynnetty koko HSY:n pumppaamoiden toiminta-alueella.

Vuonna 2012 HSY:ssä toteutettiin jätevedenpumppaamoiden riskikartoitus, jonka perusteella pumppaamot jakautuivat riskiluokkiin kokonsa ja ympäristö- sekä terveysriskianalyysin perusteella. Vuonna 2015 riskiluokitusjärjestelmää on edelleen kehitetty ja se on siirretty osaksi pumppaamoiden ohjausjärjestelmää.

Edellä mainittuihin hankkeisiin ja niissä tehtyihin linjauksiin liittyen HSY:ssä on kiinnitetty erityistä huomioita pumppaamoiden riskien hallintaan. Yksi keino pumppaamoiden riskitason hallinnassa on saneerauksen kohdentaminen ko. pumppaamoihin ja varustetason kohottaminen erityisen riskialttiissa kohteissa. Varustetason nostotoimenpiteitä ovat olleet mm. ohituspumppausyhteiden rakentaminen, siirrettävän sähkön syötön käytön mahdollistavien syöttöpistokkeiden rakentaminen, pumppujen määrän ja/tai kapasiteetin kasvattaminen, varavoimakaluston kehittäminen sekä pumppaa-

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 53

22.04.2016
27.05.2016

molta lähtevän painelinjan kahdentaminen tietyissä pumppaamoissa. Pumppaamoiden varustetason nostolle on ollut varattuna erillistä investointirahoitusta vuosina 2013-2016.

Edellisten lisäksi vuonna 2012 käynnistyi HSY:n vetämänä koko jätevesihuoltoa koskeva ns. SSP-hanke (Sanitation Safety Plan), jossa luotiin valtakunnallisen SSP riskienhallintatyökalun lisäksi HSY:n oma SSP riskinarvio. Arvioon sisältyi niin jätevedenpuhdistamot, pumppaamot kuin jätevesiverkostokin. Hanketta rahoittivat STM, YM, MMM ja VVY. SSP:n käynnistyttyä HSY on toteuttanut mm jätevesiverkoston kriittisten verkosto-osien arvion. SSP on osa tulospalkkio-ohjausjärjestelmän toimenpiteitä sekä verkko- että jätevedenpuhdistusosastolla.

Vuoden 2016 aikana jätevesiverkoston ja pumppaamoiden riskihallinnan osalta toteutetaan kalastoherkkien pienvesistöjen inventointi ja ko. pienvesistöt liitetään erityisstatuksella osaksi jätevedenpumppaamoiden riskiluokitussjärjestelmää. Kalaston kannalta merkittävien pienvesistöjen inventointi on osa Viikinmäen ja Suomenojan jätevedenpuhdistamoiden uusia ympäristölupamääräyksiä.

11. Tarkastuslautakunta korostaa positiivisen kehityksen jatkamisen tärkeyttä kuntayhtymän talouden ohjauksessa pitkällä aikavälillä. Toimialojen tulee huolehtia vähintään pitkällä aikavälillä toiminnan turvaamisen näkökulmasta riittävän korkeista omavaraisuusasteista. Lyhyellä aikavälillä on myös varmistettava, että toimialakohtaiset omavaraisuusasteet eivät enää laske nykytasoista huomattavissa määrin. Vesihuollon toimialan osalta voidaan pitää tavoiteltavana 40 % omavaisuusastetta ja jätehuollon toimialan osalta vastaava tavoite olisi yli 50 % ottaen huomioon toimialan toiminnan yleisesti sitomat pääomat.

HSY:n omavaraisuuden kehittymisen kannalta keskeistä on varsinkin vesi- huollon toimialan merkittävät investoinnit, joiden kattamiseen toiminnasta saatava tulorahoitus ei riitä.

HSY:n yhtenä strategisena tavoitteena on vuoteen 2020 mennessä pystyä kattamaan investoinnit keskimäärin tulo-rahoinnalla.

Kuntayhtymän pitkän aikavälin talousohjaus perustuu joka toinen vuosi toimialoilla laadittaviin kymmenvuotisiin investointiohjelmiin ja niiden yhteydessä tehtäviin talousmallitarkasteluihin.

Talousmallin avulla voidaan investointitaso suunnitella sellaiseksi, joka mahdollistaa omavaraisuudesta huolehtimisen hyväksyttävällä, suunnitelmallisella taksakehityksellä.

Kevättalvella 2016 laadittujen investointiohjelmien ja talousmallien mukaan jätehuollon omavaraisuusaste paranee koko tarkastelukauden ajan. Vesi- huollon puolella on lähivuosina Blominmäen jäteveden puhdistamon raken-

Hallitus	§ 53	22.04.2016
Yhtymäkokous		27.05.2016

tamisen aiheuttama poikkeuksellisen mittava investointitarve, joka rasittaa toimialan taloutta ja omavaraisuutta vuoteen 2020 asti. Omavaraisuus ei kuitenkaan merkittävästi laske ja kääntyy hiljalleen nousuun vuosikymmenen alussa.

Päätös: Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen.

Yhtymäkokous

Hallituksen ehdotus Yhtymäkokous päättää merkitä tiedoksi hallituksen selvityksen tarkastuslautakunnan vuoden 2014 arviointikertomuksessa antamiin suosituksiin.

Hallitus	§ 17	19.02.2016
Yhtymäkokous		27.05.2016

3

YHTYMÄKOKOUKSELLE TEHTÄVÄT EHDOTUKSET ARVIOINTIKERTOMUKSESTA, TILINTARKASTUSKERTOMUKSESTA, TILINPÄÄTÖKSEN HYVÄKSYMISESTÄ JA VASTUUVAPAUKSISTA

100/00.01.013.0131/2016

Hallitus § 17

Esittelijä	Toimitusjohtaja Raimo Inkinen
Valmistelija	Talousjohtaja Pekka Hänninen p. 1561 2209

Tilinpäätös 2015

Kuntalain 113 § mukaan kuntayhtymän hallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se yhtymäkokouksen käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä.

Kuntalain 115 § mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys yhtymäkokouksen hyväksymien sitovien tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Kuntayhtymän hallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Toiminta

Vuonna 2015 talousvettä tuotettiin yhteensä 89,7 miljoonaa m³ ja laskutettiin 72,9 m³. Tuotettu vesi oli hyvälaatuista ja täytti sekä viranomaisien laatuvaatimukset ja -suositukset että HSY:n omat laatuvaatimukset.

Jätevedenpuhdistamoilla käsiteltiin jätevesiä yhteensä 138,0 miljoonaa m³. Puhdistamot saavuttivat ympäristölupaehdojen mukaiset tavoitteet sekä HSY:n omat tonnipohjaiset tavoitteet. Laitosohituksia ei vuoden aikana ollut.

Jätehuollon asiakaskiinteistöillä tehtiin vuoden aikana yhteensä noin 7,7 miljoonaa jäteasiatyhjennystä ja kuljetettiin jätteitä 240 000 tonnia. Kaatopaikalle loppusijoitettava jätemäärä väheni merkittävästi, kun jätevoimalaan toimitettiin energiahyötykäyttöön yhteensä noin 218 000 tonnia sekajätettä (ilman Uudenmaan Voima Oy:n osuutta). Ämmäsuon jätteenkäsittelykeskuksessa vastaanotettiin jätteitä ja maa-aineksia yhteensä noin 313 000 tonnia, josta 51 000 tonnia oli biojätettä.

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 17

19.02.2016
27.05.2016

Kivikon, Konalan, Ämmäsuon, Munkinmäen ja syyskuussa avatun Vantaan Ruskeasannan Sortti-asezilla kävi yhteensä 366 000 asiakasta.

Pääkaupunkiseudun ilmanlaatua seurattiin 11 mittausasemalla seitsemässä kiinteässä mittauspisteessä sekä siirrettävillä asemilla erityyppisissä kaupunkiympäristöissä.

Tuloslaskelma

HSY:n toimintatuotot tilikaudella 2015 olivat yhteensä 354,1 miljoonaa (talousarvio 344,3 milj.), josta 237,0 miljoonaa oli vesihuollon ja 108,1 miljoonaa jätehuollon myyntituottoja. Seutu- ja ympäristötiedon tulosalueen ja ilmastoinfon toiminnan kulujen kattamiseksi jäsenkunnilta perityt kuntaosuudet olivat 4,1 miljoonaa. Muita tuottoja kertyi 5,1 miljoonaa euroa.

Valmistus omaan käyttöön sisältää vesihuollon investointihankkeiden toteuttamiseen liittyvät, taseeseen aktivoidut henkilöstökulut 1,9 miljoonaa euroa.

Toimintakulut olivat 187,1 miljoonaa (talousarvio 185,2 milj.), josta henkilöstökulut 43,2 miljoonaa, palvelujen ostot 100,3 miljoonaa, materiaalihankinnat 27,1 miljoonaa ja muut toimintakulut 16,5 miljoonaa euroa. Muihin toimintakuluihin sisältyy 4,8 miljoonan euron suuruisen pakollisten varausten lisäys. Kirjanpitolain 5:14 § mukaisella ympäristövastuuvараuksella katetaan vuonna 2016 toteutuvan Kuninkaantammen sakka-allasalueen maaperän kunnostamisesta sekä vuosina 2017 - 2018 toteutuvan Dämmanin vedenpuhdistuslaitoksen sulkemiseen liittyvät kustannukset.

Rahoitustuotot olivat yhteensä 8,2 miljoonaa ja rahoituskulut 74,5 miljoonaa euroa.

Pysyvistä vastaavista tehtävät poistot olivat 90,6 miljoonaa.

Tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 12,0 miljoonaa ylijäämäinen. Poistoeron vähennyksen (+0,6 milj.) sekä vesihuollon tuloksestaan maksaman tuloveron (-0,8 milj. euroa) jälkeen tilikauden tulos jäi 11,8 miljoonaa ylijäämäiseksi aiheutuen pääosin talousarviota suurempina toteutuneista toimintatuotoista.

Investoinnit

Investointien toteutuma oli 141,0 miljoonaa euroa (talousarvio 154,8 milj.). Tästä vesihuollon investoinnit olivat 122,1 milj., jätehuollon 17,7 milj., seutu- ja ympäristötiedon 0,3 milj. ja muut investoinnit 0,9 milj. euroa. Suurin ero talousarvioon nähden syntyy vesihuollon investoinneista, jotka jäivät yhteensä 11,5 miljoonaa talousarviota pienemmiksi.

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 17

19.02.2016
27.05.2016

Sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Yhtymäkokous hyväksyi 14.11.2014 HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2015 - 2017 sekä talousarviovuotta 2015 koskevat sitovat määrärahat ja tuloarviot, jotka toteutuivat seuraavasti:

euroa	TP 2015	TA 2015	Ero/euroa	TP/mTA %
Vesihuolto				
Toimintakulut *)	84 103 433	83 985 737	117 696	100,1 %
Investointimenot	122 117 573	133 590 000	-11 472 427	91,4 %
Jätehuolto				
Toimintakulut *)	85 614 379	82 688 099	2 926 280	103,5 %
Investointimenot	17 697 328	18 625 000	-927 672	95,0 %
Seutu- ja ympäristötieto				
Kuntaosuudet	3 646 000	3 646 000	0	100,0 %
Toimintakulut *)	3 513 113	4 274 026	-760 913	82,2 %
Investointimenot	255 226	470 000	-214 774	54,3 %
Tukipalvelut				
Toimintakulut	6 061 712	6 180 129	-118 417	98,1 %
Investointimenot	357 068	820 000	-462 932	43,5 %
Kuntayhtymän johto, ohjaus ja kehittäminen sekä asiakaspalvelu				
Toimintakulut	9 372 877	7 385 244	1 987 633	126,9 %
Investointimenot	533 436	1 290 000	-756 564	41,4 %

*) Vesihuollon ja jätehuollon toimialojen sekä seutu- ja ympäristötiedon tulosalueen osalta sitovina määrärahoina ovat toimintamenot ilman hallinnon ja muiden tulosalueiden sisäisiä palveluveloituksia (toimialojen väliset ovat mukana). Sitovat investointimenot ovat investointeja, joista on vähennetty poistojen perustana käytettävää hankintamenoa pienentävät ulkopuoliset rahoitusosuudet.

Vesihuollon toimintakuluissa ilman hallinnon ja tukitoimintojen sisäisiä veloituksia ja pakollisia varauksia saavutettiin 4,7 miljoonan euron säästöt. Toimintakuluihin sisältyy 4,8 miljoonan budjetoimattomat pakolliset varaukset Kuninkaantammen sakka-allasalueiden sekä Dämmanin vedenpuhdistuslaitoksen sulkemiseen ja purkamiseen liittyviin vastaisiin kustannuksiin. Varauksesta johtuen sitovat määrärahat ylittyivät 0,1 miljoonalla, vaikka vesihuollon toimintakulut kokonaisuutena jäivät 0,3 miljoonaa talousarviota pienemmiksi.

Jätteenkuljetuksen ennakoitua suurempi suoritemäärä lisäsi kuljetus- ja käsittelykustannuksia 2,1 miljoonalla. Vantaan Energian jätevoimalan ennakoiduista huoltokatkosta johtuen jätteitä jouduttiin ohjaamaan Ämmäsuolle paalattavaksi, välivarastoitavaksi ja osin loppusijoitettavaksi. Näistä ja ylimääräisistä kuljetuskustannuksista aiheutui yhteensä 1,2 mil-

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 17

19.02.2016
27.05.2016

joonan euron lisäkustannukset. Uudenmaan Voima Oy:lle kuuluvat jätevoimalan porttimaksut läpilaskutetaan HSY:n kautta. Yhtiön toimintavolyymi oli arvioitua suurempi, joka näkyy läpilaskutettavien porttimaksujen kasvuna, josta aiheutuu 0,6 miljoonan kulut (sekä vastaava tuottojen kasvu). Ämmäsuon kaasuvoimalan moottorien määräaikaishuoltojen yhteydessä jouduttiin tekemään toimintavarmuuden kannalta välttämättömiä lisähuoltotoimenpiteitä, joista syntyi 0,8 milj. euron lisäkulut. Muissa toimintakuluissa saavutetut säästöt (yhteensä -1,9 milj. euroa) eivät riittäneet kattamaan syntyneitä odottamattomia lisäkuluja. Jätehuollon toimintatuotot kasvoivat kuitenkin 3,2 miljoonaa euroa, jolloin tulojen ja menojen erotuksena syntyvä toimintakate oli 0,5 miljoonaa talousarviota parempi.

Kuntayhtymän johdon, ohjauksen ja kehittämisen sekä asiakaspalvelun toimintakulut alittivat talousarvion yhteensä 0,4 miljoonalla. Talousarviota hyväksyttäessä sitoviin määrärahoihin on inhimillisestä virheestä johtuen laskettu vain johdon, ohjauksen ja kehittämisen toimintakulut (7,4 milj.). Talousarviossa on erikseen asiakaspalvelun toimintakulut (2,3 milj.), jotka jäivät laskematta mukaan sitoviin määrärahoihin. Laskuvirheestä johtuen sitovat määrärahat ylittivät yhtymäkokouksen päätökseen nähden 2,0 miljoonalla, kun todelliset toimintakulut jäivät talousarviota pienemmiksi.

Tulorahoituksen riittävyys ja lainakanta

Vuosikate oli 102,6 miljoonaa euroa, joka ei riitä kattamaan kuntayhtymän lainojen lyhennyksiä ja investointitasoa. Investoinnit olivat vuonna 2015 yhteensä 141,0 miljoonaa euroa, josta 72,9 % voitiin rahoittaa tulorahoituksella.

Tilikauden aikana nostettiin uutta pitkäaikaista lainaa yhteensä 65,0 miljoonaa euroa. Vanhoja lainoja lyhennettiin 31,2 miljoonalla eurolla. Lyhytaikaisia maksuvalmiusluottoja (kuntatodistusohjelma) nostettiin tarpeen mukaan useissa erissä. Tilikauden päättyessä kuntatodistuksia oli ulkona 50,0 miljoonan euron edestä. Maksuvalmius on ollut hyvä.

HSY:n lainakanta 31.12. oli 1433,8 miljoonaa euroa, josta jäsenkuntien perustamislainojen osuus oli 1188,0 miljoonaa, rahoituslaitoslainojen 195,8 miljoonaa ja lyhytaikaisten maksuvalmiusluottojen 50,0 miljoonaa euroa.

Omavaraisuusaste nousi tilikauden alun 25,0 %:sta tilikauden lopun 25,1 %:iin.

Henkilöstö

HSY:n henkilöstön keskimääräinen määrä henkilötövuosina oli 757,7 htv, joka oli 22,4 htv henkilöstösuunnitelman mukaista määrää 780,1 htv pienempi. Henkilötövuosiin on laskettu mukaan kesätyöntekijät sekä palkalliset opinnäytetyöntekijät ja muut palkalliset lyhytaikaiset työsuhteet.

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 17

19.02.2016
27.05.2016

Tarkemmat tiedot henkilöstöstä esitetään erillisessä HSY:n henkilöstökertomuksessa 2015.

Konserni

Tilinpäätökseen sisältyy konsernitilinpäätös, johon on yhdistelty HSY:n tytäryhtiöt Pääkaupunkiseudun Vesi Oy, Uudenmaan Voima Oy ja HSY Holding Oy sekä osakkuusyhtiöistä Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä, Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy ja kiinteistöyhtiöt Kiinteistö Oy Asemapäällikönkatu 5 ja Oy Asemapäällikönhovi.

HSY-konsernin tilikauden ylijäämä oli 11,6 miljoonaa euroa, oma pääoma 407,8 miljoonaa ja vieras pääoma 1596,9 miljoonaa euroa.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Kuntalain 115 § mukaan kuntayhtymän toimintakertomuksessa on esitettävä selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

HSY:n jokainen toimiala ja tulosalue antoivat osana tilinpäätösprosessia selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä kuntalain selontekoa koskevien vaatimusten mukaisesti. Selonteot tehtiin dokumentoituina itsearviointeina COSO-erm viitekehyksen mukaisesti laadittua arviointikehikkoa käyttäen. Yhteenveto johtopäätöksineen on esitetty toimintakertomuksessa.

Ehdotus (RI)

Hallitus päättää

- 1) esittää yhtymäkokoukselle, että
 - a tilikauden ylijäämä +11.839.711,84 euroa kirjataan taseen edellisten vuosien yli-/alijäämätileille
 - b se hyväksyy vesihuollon toimialan sitovien toimintamenojen määrärahaylityksen 117 696 euroa
 - c se hyväksyy jätehuollon toimialan sitovien toimintamenojen määrärahaylityksen 2 926 280 euroa
 - d se hyväksyy kuntayhtymän johdon, ohjauksen ja kehittämisen sekä asiakaspalvelun sitovien toimintamenojen määrärahaylityksen 1 987 633 euroa.
- 2) hyväksyä omalta osaltaan sekä allekirjoittaa tilinpäätöksen ja jättää sen tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä saattaa sen tilintarkastuksen jälkeen yhtymäkokouksen käsiteltäväksi.

Hallitus	§ 17	19.02.2016
Yhtymäkokous		27.05.2016

Päätös: Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen.

Tarkastuslautakunta 12.4.2016 § 29:

Vuoden 2015 toiminnan ja talouden arviointi

Kuntalain 71 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on arvioitava, ovatko yhtymäkokouksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Lisäksi lautakunnan tehtävänä on kiinnittää huomiota toiminnan, toimintatapojen sekä palvelujen järjestämisen tarkoituksenmukaisuuteen. Tarkastuslautakunta on laatinut asiasta HSY:n yhtymäkokoukselle arviointikertomuksen.

Tilintarkastuskertomus, tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapaudet

Kuntalain 75 §:n nojalla HSY:n tilintarkastajien on annettava yhtymäkokoukselle kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus.

Tilintarkastuskertomuksen valmistelusta yhtymäkokouksen käsittelyyn huolehtii tarkastuslautakunta. Tarkastuslautakunnan on tehtävä oma päätösehdotuksensa yhtymäkokoukselle niistä toimenpiteistä, joihin tilintarkastuskertomus, siinä tehdyt muistutukset sekä hankitut selitykset ja lausunnot antavat aihetta. Tarkastuslautakunta ei päätösehdotuksessaan ole sidottu tilintarkastajan esitykseen, vaan voi harkita asiaa kaiken hankkimansa selvityksen perusteella.

HSY:n tilintarkastuksesta on vastannut PwC Julkistarkastus Oy, joka on 5.4.2016 luovuttanut tarkastuslautakunnalle tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2015. Tarkastuskertomus on mukautettu siten, että olennaiseksi poikkeamaksi katsotaan jätehuollon toimintakulujen ylitys. Tarkastuskertomuksessa esitetään tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille ehdolla, että yhtymäkokous hyväksyy sille tehdyn ylitysesityksen.

Ehdotus (NM-R)

Tarkastuslautakunta päättää ehdottaa yhtymäkokoukselle, että se

- a merkitsee tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen HSY:n vuoden 2015 toiminnasta ja taloudesta sekä lähtää sen tiedoksi ja toimenpiteitä varten HSY:n hallitukselle,

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 17

19.02.2016
27.05.2016

- b kehottaa hallitusta antamaan yhtymäkokoukselle selvityksen toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan suositusten perusteella on ryhdytty,
- c merkitsee tiedoksi HSY:n tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksen tilivuodelta 2015 sekä
- d päättää myöntää tilivelvollisille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1. - 31.12.2015.

Päätös:

Tarkastuslautakunta päätti ehdottaa yhtymäkokoukselle, että se

- a merkitsee tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen HSY:n vuoden 2015 toiminnasta ja taloudesta sekä lähettää sen tiedoksi ja toimenpiteitä varten HSY:n hallitukselle,
- b kehottaa hallitusta antamaan yhtymäkokoukselle selvityksen toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan suositusten perusteella on ryhdytty,
- c merkitsee tiedoksi HSY:n tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksen tilivuodelta 2015 sekä
- d päättää myöntää tilivelvollisille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1. - 31.12.2015 edellytyksin, että yhtymäkokous hyväksyy sitovien määräraohjen ylityksen.

Liitteet

Arviointikertomus 2015
Tilintarkastuskertomus 2015

Hallituksen ehdotus

Yhtymäkokous päättää hyväksyä vuoden 2015 tilinpäätöksen siten, että

- a tilikauden ylijäämä +11.839.711,84 euroa kirjataan taseen edellisten vuosien yli-/alijäämätilille
- b se hyväksyy vesihuollon toimialan sitovien toimintamenojen määrärahaylityksen 117 696 euroa
- c se hyväksyy jätehuollon toimialan sitovien toimintamenojen määrärahaylityksen 2 926 280 euroa

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 17

19.02.2016
27.05.2016

- d se hyväksyy kuntayhtymän johdon, ohjauksen ja kehittämisen sekä asiakaspalvelun sitovien toimintamenojen määrärahaylityksen 1 987 633 euroa.

Tarkastuslautakunnan ehdotus

Yhtymäkokous päättää, että se

- e merkitsee tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen HSY:n vuoden 2015 toiminnasta ja taloudesta sekä lähettää sen tiedoksi ja toimenpiteitä varten HSY:n hallitukselle,
- f kehottaa hallitusta antamaan yhtymäkokoukselle selvityksen toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan suositusten perusteella on ryhdytty,
- g merkitsee tiedoksi HSY:n tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksen tilivuodelta 2015 sekä
- h ehdolla, että se hyväksyy edellä b-d kohdissa olevat ehdotukset, myöntää tilivelvollisille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1. - 31.12.2015.

Liitteet

Tilinpäätös 2015
Arviointikertomus 2015
Tilintarkastuskertomus 2015

Hallitus § 35 18.03.2016
Yhtymäkokous 27.05.2016

4
VUODEN 2015 HENKILÖSTÖKERTOMUS

515/00.01.013.0131/2015

Hallitus § 35

Esittelijä Toimitusjohtaja Raimo Inkinen
Valmistelija Henkilöstöjohtaja Ulla Pitkänen, p. 050 300 4131

Henkilöstökertomus sisältää kuvaukset seuraavista asioista:

- strategian henkilöstöosion ja keskeisten henkilöstöyksikön hankkeiden toteutumisesta
- henkilöstömenoista ja palkkakustannuksista
- henkilöstön määrästä, työpanoksesta ja rakenteesta
- henkilöstön terveydellisestä toimintakyvystä ja
- työterveyshuollon kustannuksista.

Henkilöstökertomuksen tilastotiedot on kerätty henkilöstöhallinnon tietojärjestelmistä, työterveyshuollon raporteista, kirjanpidosta, Kuntien eläkevakuutuksen ja vakuutusyhtiön tilastoista.

Ehdotus (RI)

Hallitus päättää

- a merkitä tiedoksi vuoden 2015 henkilöstökertomuksen ja
- b lähettää sen edelleen tiedoksi tarkastuslautakunnalle ja yhtymäkokoukselle.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen.

Liite

Henkilöstökertomus 2015

Yhtymäkokous

Hallituksen ehdotus

Yhtymäkokous päättää merkitä tiedoksi vuoden 2015 henkilöstökertomuksen.

Liite

Henkilöstökertomus 2015

Hallitus § 51 22.04.2016
Yhtymäkokous 27.05.2016

5

ERON MYÖNTÄMINEN JOUNI VAUHKOSELLE HALLITUKSEN VARAJÄSENEEN TEHTÄVÄSTÄ JA VARAJÄSENEEN VAALIN TOIMITTAMINEN

90/00.01.012.0122/2016

Hallitus § 51

Esittelijä Toimitusjohtaja Raimo Inkinen
Valmistelija Hallintojohtaja Matti Hilli, p. 09 1561 2202

Hallituksen jäsen Sirpa Kauppisen (Vihr/V) henkilökohtainen varajäsen Jouni Vauhkonen (Vihr/V) on pyytänyt 2.2.2016 eroa hallituksen varajäsenen tehtävästä menetettyään vaalikelpoisuuden HSY:n luottamustoimiin paikkakunnalta poismuuton johdosta.

Uudenmaan vihreät ry:n hallitus on kokouksessaan 17.3.2016 päättänyt esittää, että tehtävään valittaisiin opiskelija Juho Saxlund (Vihr/V).

Ehdotus (RI): Hallitus päättää esittää edelleen yhtymäkokoukselle

- a myönnettäväksi Jouni Vauhkoselle ero hallituksen varajäsenen tehtävästä ja
- b valittavaksi hallituksen jäsen Sirpa Kauppisen henkilökohtaiseksi varajäseneksi opiskelija Juho Saxlund hallituksen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös: Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen.

Liite: Eroanomus

Yhtymäkokous

Hallituksen ehdotus Yhtymäkokous päättää

- a myöntää Jouni Vauhkoselle eron hallituksen varajäsenen tehtävästä ja
- b valita hallituksen jäsen Sirpa Kauppisen henkilökohtaiseksi varajäseneksi opiskelija Juha Saxlundin hallituksen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Liite Eroanomus

Hallitus	§ 52	22.04.2016
Yhtymäkokous		27.05.2016

6

HALLITUKSEN OIKEUTTAMINEN HSY:N OMAISUUDEN MYYMISEEN

354/02.021.213.2130/2016

Hallitus § 52

Esittelijä	Toimitusjohtaja Raimo Inkinen
Valmistelija	Hallintojohtaja Matti Hilli, 040 580 4940

Päätösehdotuksessa esitetään, että yhtymäkokous oikeutettaisi HSY:n hallituksen realisoimaan kuntayhtymän omistamat Ekokem Oyj Abp:n osakkeet hallituksen erikseen hyväksymällä tavalla ja hinnalla yhtenä tai useampana eränä. Valtuutuksen esitetään olevan voimassa 31.12.2017 saakka

Taustatietoa**Yhtiön tarkoitus ja perustaminen**

Jätehuoltolaki (nyk. jätelaki), jossa määriteltiin, mitä ongelmajäte (nyk. vaarallinen jäte) on ja miten siitä tulee huolehtia, tuli voimaan vuonna 1979. Koska lain valmistelun yhteydessä oli todettu, että Suomesta puuttuu ongelmajätteiden hävittämisestä huolehtiva laitos, ryhdyttiin toimenpiteisiin Ekokemin, silloiselta nimeltään Oy Suomen Ongelmajäte - Finlands Problemvfall Ab, perustamiseksi.

Perustamisvaiheessa sovittiin, että valtio merkitsee yhtiön osakkeista kolmanneksen ja kuntasektori kolmanneksen ja että loput osakkeet tarjottaisiin ongelmajätehuollon palveluita tarvitsevien teollisuuslaitosten merkittäväksi. Yhtiö perustettiin yleishyödylliseksi ja siten verovapaaksi laitokseksi, jonka osakkeenomistajat saivat osingon sijasta omakustannushintaisia jätehuoltopalveluja.

Kuntasektorin osuudesta pääosan merkitsivät kolme kunta-alan liittoa eli Kaupunkiliitto, Kunnallisliitto ja Kommunförbund (nyk. yhdessä Suomen Kuntaliitto ry) ja loput tarjottiin liittojen jäsenkuntien merkittäväksi. Koska pääkaupunkiseudun kunnat olivat siirtämässä uuden lain mukaisia jätehuoltotehtäviä yhteistyöorganisaatiolleen Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnalle (YTV), päätettiin Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan osuus peruspääomasta merkitä YTV:n lukuun.

Ekokemin yleishyödyllisenä tarkoituksena oli perustamisvaiheessa ongelmajätteiden käsittelyminen, säilyttäminen, keräys ja kuljetus, yhteistyö muiden tahojen kanssa sekä alan tutkimus ja neuvonta. Jätteiden käsittely alkoi Kuulijassa, Riihimäellä vuonna 1984. Laitokseen kuuluivat korkealämpötilapolttouuni, fysikaalis-kemiallinen laitos sekä vaarallisen jätteen kaatopaikka. Kaukolämpötoimitukset aloitettiin Riihimäen kaupungille vuonna 1984.

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 52

22.04.2016
27.05.2016

Vuonna 1985 nimeksi vaihdettiin Ekokem Oy Ab. Pilaantuneiden maiden ja vesien käsittely aloitettiin vuonna 1995.

Yhtiön toiminnan ensimmäiset puolitoista vuosikymmentä toiminnan ydin oli vaarallisten jätteiden hävittäminen ensi sijassa korkealämpötilapolttona rumpu-uuneissa. Tuona aikana elinympäristöön kertyvien aineiden, kuten biosidien ja eristeaineiden käyttöä alettiin tehokkaasti vähentää, ja tarve niiden hävittämiseen alkoi vähentyä. Teollisuuden prosessien kehittyessä niiden yhteydessä syntyvien vaarallisten jätteiden määrä on vähentynyt, ja teollisuus on alkanut käsitellä itse entistä tarkemmin tuotantoprosessien yhteydessä syntyviä sivutuotevirtoja. Sairaalahäätelä ja kotieläintuotannon tarjontavaarallisille jätteille on kehitetty kustannustehokkaampia polttomenetelmiä.

Kehitys 2000-luvulla

Vuonna 2000 Ekokemille luotiin uusi yhtiörakenne, jossa liiketoiminnot jaettiin yhtiöihin ja kehitystyön painopiste siirrettiin jätepalveluihin sekä pilaantuneiden maiden kunnostukseen ja ympäristörakentamiseen.

Suomen ensimmäinen nykyaikainen arinapolttolaitos käynnistyi Riihimäellä vuonna 2007. Laitoksella hyödynnetään lähikaupunkien kotitalousjätteet kaukolämmöksi ja sähköksi.

Vuonna 2008 Ekokem hakeutui verolliseksi ja alkoi maksaa osinkoa omistajilleen. Konsernin rakenne uudistettiin ja toimintaa ryhdyttiin kehittämään entistä asiakaslähtöisemmäksi. Ekokem osti vuonna 2011 Suomen Rakenusjäte Oy:n, joka yhdistettiin TSJ-Yrityspalvelut Oy:hyn. Toinen yhdyskuntajätettä energiana hyödyntävä voimala käynnistettiin vuonna 2012. Samana vuonna Ekokem laajensi toimintaansa Ruotsiin ostamalla Ruotsissa sijaitsevan ympäristöhuoltoyritys Sakab AB:n (nyk. Ekokem AB) koko osakekannan. Vuoden 2013 syyskuussa Ekokem osti riihimäkeläisen Muovix Oy:n liiketoiminnan. Tammikuussa 2015 Ekokem osti tanskalaisen ympäristöhuoltoyhtiö Nordgroup A/S:n (nyk. Ekokem A/S) koko osakekannan ja vahvisti näin asemaansa pohjoismaisilla markkinoilla. Suomessa yhtiöllä on toimintaa useilla eri paikkakunnilla; referenssiasiakkaita ovat mm. Finavia Vantaalla, Orion Oyj Hangossa ja Fenestra Oy Kuopiossa.

Vuoden 2015 keväällä Ekokem ryhtyi rakentamaan Riihimäelle uusimpaan teknologiaan perustuvaa jalostamokokonaisuutta eli Kiertotalouskylää, jossa yhdyskuntajätteestä erotellaan raaka-aineita kierrätykseen ja uusiokäyttöön.

Ekokem Oyj Abp:n merkitys HSY:n kannalta

HSY Ekokemin omistajana

Alkuperäisestä kolmijaosta valtio – kunnat – teollisuus tilanne on osin muuttunut siten, että yhtiön muututtua osinkoa jakavaksi teollisuuden tilalle

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 52

22.04.2016
27.05.2016

on tullut elinkeinoelämä ja yksityiset sijoittajat. Kun yhtiö vuonna 2008 oli muutettu osinkoa jakavaksi, alkoivat sekä institutionaaliset sijoittajat, kuten nyt yli 15 % osakekannasta omistaja eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, että yksityissijoittajat ostaa osakkeita pieniä osakemääriä omistavilta teollisuusyrityksiltä, joille osakkeella ei ole enää alkuperäistä merkitystä. Kaupankäynnin mahdollistamiseksi Ekokem hakeutui yksityisen pankkiiriliikkeen listalle. Yhtiöllä on nykyisin noin 420 osakkeenomistajaa, mutta omistus on keskittynyt siten, että neljä suurinta osakkeenomistajaa omistavat 81,33 % osakekannasta ja äänistä seuraavasti:

Suomen valtio	34,08 %
Suomen Kuntaliitto	21,42 %
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	15,36 %
HSY	10,47 %
Yhteensä	81,33 %

Kuten edellä todettiin, ei osakeomistuksella ole HSY:lle enää merkitystä vaarallisten jätteiden käsittelyhintojen kannalta. YTV:n / HSY:n ja Ekokemin kesken on myös vuosituhanen vaihteen jälkeen ollut erilaisia jätteenkäsittelyä koskevia sopimuksia ja urakointeja, mutta ne ovat perustuneet tavanomaiseen kilpailutusmenettelyyn, jossa osakeomistuksella ei ole ollut merkitystä.

Ensimmäisenä toimintavuosikymmenenään yhtiöllä oli selkeä kansallinen strateginen merkitys jätehuollossa vaarallisten jätteiden osalta. Sittenkin käsittelytarpeet ovat muuttuneet merkittävästi, toimijoiden määrä kasvanut ja kilpailu alalla lisääntynyt. Siten julkisen sektorin Ekokem – omistuksesta luopuminen ei synnytä tilannetta, jossa olisi riski siitä, että vaarallisia jätteitä ei saada asianmukaisesti hävitetyksi tai että jätteenkäsittelyn hintoihin kohdistuisi merkittäviä nousupaineita.

HSY:n yhtymäkokouksen hyväksymissä omistajapoliittisissa periaatteissa todetaan, että jos ”valtio tai Kuntaliitto toteuttaa omistusjärjestelyjä yhtiön suhteen, selvitetään erikseen HSY:n kannalta tarkoituksenmukaisimmat toimenpiteet.” ja että ”omistukseen liittyviä ratkaisuja harkittaessa otetaan huomioon sijoittamisintressin ohella julkisen sektorin strategiset intressit”; viimeksi mainittu tarkoittaa, ettei yhtiön myyminen esimerkiksi ulkomaiselle pääomasijoittajalle ole mahdollista.

Ekokemin osakkeet on jaettu A ja B sarjoihin Yhtiöjärjestyksen mukaan A sarjan osake tuottaa yhtiökokouksessa 20 ääntä ja B sarjan yhden äänen; osakkaiden oikeus osinkoon on sen sijaan yhtäläinen. Mahdollisen listautumisen yhteydessä osakesarjat tultaneen yhdistämään. Suurimmalla osalla osakkeenomistajista on sama määrä kummankin osakesarjan osakkeita, eikä osakkeiden arvostuksessa ole ollut merkittävää eroa.

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 52

22.04.2016
27.05.2016

Ekokemin osakkeen myyntihinta yksityisellä Privanet - kauppapaikalla on noussut vuoden 2008 "avaushinnasta" 28,- euroa / osake nykyiseen yli kolminkertaiseen tasoon; viimeisen 12 kuukauden (1.4. 2016) kauppahintojen keskiarvo oli noin 93 euroa. Privanetissä ilmoitettu arvo ei kuitenkaan kuvaa luotettavasti Ekokemin osakkeiden käypää arvoa, koska osakesarjoilla käydään suhteellisen vähän kauppaa, ja Privanetin listan arvot eivät siten luotettavasti kuvaa markkinoiden näkemystä yhtiön osakkeiden arvosta. Osakesarjojen ns. bid-ask-spread (osto- ja myyntilaidan erotus) on myös varsin leveä, mikä tarkoittaa, että pienilläkin kaupoilla on vaikutusta yhtiön markkina-arvoon, ja suuremmat kauppaerät saattavat heilauttaa yhtiön markkina-arvoa merkittävästi matalan likviditeetin (saatavuuden) vuoksi. Tästä syystä listautumishinta voi poiketa merkittävästi yhtiön osakkeen markkina-arvosta Privanet - kauppapaikalla.

Privanetissä toteutuneella markkinahinnalla olisi HSY:n omistuksen bruttoarvo noin 33-34 miljoonaa euroa. Vuoden 2014 osinko 3,20 vastaa markkinahintaisen osakkeen yli 3 %:n osinkotuottoa, jota voidaan pitää tyydyttävänä, ja osingon määrä oli vuoden 2014 osinkoon asti nouseva. Hallitus esittää vuodelta 2015 maksettavaksi 2,00 euron suuruisia osinkoa; syynä on osakekohtaisen tuloksen lasku 7,52 eurosta 2,96 euroon. Osakeannin jälkeiseen osinkotasoon vaikuttavat monet tekijät, joten tulevaa tuottoa ei voi arvioida historiallisen kehityksen perusteella.

Yhtiön johto kuvaa tilinpäätöksen ennakkotiedotteessa toimintavuotta 2015 seuraavasti:

- Liikevoitto kasvoi 29 prosenttia vuoteen 2014 verrattuna, ja se oli 258,3 miljoonaa euroa (200,8 milj. euroa).
- Käyttökate oli 54,6 miljoonaa euroa (58,6 milj. e) ja käyttökateprosentti 21,1 prosenttia (29,2 %). Kannattavuuden laskuun vaikuttivat mm. energiahintojen edellisvuotta alhaisempi taso, Tanskan yritysoston ja integroinnin kustannukset ja syksyllä käynnistetyn tehokkuusohjelman aiheuttamat kulut. Oikaistu käyttökate oli 56,6 miljoonaa euroa eli 21,0 prosenttia liikevaihdosta.
- Osakekohtainen tulos laski 2,96 euroon (7,52 e) liiketoiminnan heikentyneen kannattavuuden, edellä kuvattujen kustannuserien sekä yritysoston myötä nousseen poistotason takia. Oikaistu osakekohtainen tulos oli 4,10 euroa.

Tilinpäätöksen ennakkotiedote kokonaisuudessaan on esityslistan oheisaineistona.

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 52

22.04.2016
27.05.2016

Vuosien 2012 – 2014 taloudelliset avainluvut ovat oheisaineistona. Niistä ilmenee, että Ekokemin kannattavuus on ollut historiallisesti hyvällä tasolla. Koska jätehuolto on ns. defensiivinen toimiala, on toiminta suhteellisen vakaata suhdanteista riippumatta; alhainen energian hinta vaikuttaa kuitenkin kaukolämmön- ja sähköntuotannon katteeseen. Toisaalta yhtiön laajentuminen on viime vuosina perustunut pääosaltaan velkarahoituksella toteutettuihin yritysostoihin, ja uusien yhtiöiden integrointiin liittyvien hyötyjen saaminen on vielä osittain kesken. Yhtiö on sijoituksena hyvä ja vakavarainen, mutta se ei toisaalta sijoituksena voi tarjota nopeita voittoja korkean osinkotuoton muodossa.

Omistajastrategiset vaihtoehdot

Valtion omistajanohjausta määrittelevissä ns. eduskuntavaltuuksissa valtion Ekokem-omistuksen alarajaksi on määritelty 0,0 % eli valtio voi halutessaan myydä kaikki omistamansa osakkeet. Valtuutus päätöksessä Ekokem kuuluu yhtiöryhmään 1b, johon kuuluvat yhtiöt on määritelty seuraavasti: "Vahvan sijoittajaintressin lisäksi yhtiöön liittyy strategisia intressejä, joiden vuoksi valtion on syytä pysyä toistaiseksi vahvana omistajana tai turvata muulla tavoin kyseiset strategiset intressit, jos omistususuutta pienennetään tai omistuksesta luovutaan". Viimeksi mainitun rajoituksen on katsottava sulkevan pois mahdollisuudet yhtiön myymiseksi esimerkiksi ulkomaalaiselle pääomasijoittajalle.

Myöskään HSY:n osalta ei edellä kuvatun mukaisesti ole enää samanlaista intressiä yhtiön omistamiseen oman perustoimintansa kannalta, kuin yhtiön alkuvuosina. Toisaalta HSY on pääomavaltainen organisaatio, joka toimii suurelta osin velkarahoituksella; siksi osakkeiden omistamista tulee erikseen harkita.

Yhtiön pääomistajilla on käytettävissään erilaisia omistajastrategisia keinoja yhtiön kehittämiseksi. Mikäli pääomistajat pyrkivät pitkäaikaiseen omistukseen ja pitkällä tähtäimellä kasvavaan arvonnousuun ja osinkotuottoon, tulee kysymykseen esimerkiksi yhtiön kehittäminen nykyisellä omistusrakenteella, nykymallin mukainen kehittäminen ja pienyritysten ostaminen ja liittäminen yhtiöön tai fuusio samalla alalla toimivan yrityksen kanssa. Mikäli taas päätavoitteena on yhtiöomaisuuden realisoiminen, on mahdollista myydä yhtiö pääomasijoittajalle tai teolliselle toimijalle; tosin ensin mainittua vaihtoehtoa rajoittaa vaatimus yhteiskunnan strategisten etujen turvaamisesta. Yhtiön listautuminen pörssiin mahdollistaa sekä osakkeiden myymisen että niiden säilyttämisen joko kokonaan tai osittain.

Yhtiön omistajastrategisista vaihtoehdoista on keskusteltu osakkeenomistajien kesken vuosina 2015 - 2016 toimikunnassa, jossa myös HSY on edustettuna. Suurimmat osakkeenomistajat ovat syksyllä 2015 selvittäneet yhtiön omistajastrategisia vaihtoehtoja ja todenneet, että yhtiön tulee käynnistää pörssilistautumista koskeva selvitystyö, vaikkakaan muitakaan vaihtoehtoja ei tule sulkea pois.

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 52

22.04.2016
27.05.2016

Tällä perusteella neljän suurimman osakkeenomistajan edustajat ilmoittivat helmikuussa 2016 yhtiön hallitukselle tukevansa yhtiön pääomarakenteen selvitystä ja pääomarakenteen vahvistamista, jonka yhtenä vaihtoehtona on yhtiön listautuminen pörssiin. Tämän mukaisesti Ekokem Oyj Abp:n hallitus julkaisi 17.2.2016 lehdistötiedotteen, jonka mukaan yhtiö selvittää mahdollisuuksia listautua pörssiin.

Tarvittavat päätökset

Yhtiön listautuminen edellyttää yhtiön hallituksen ja yhtiökokouksen yksityiskohtaisia päätöksiä mm. osakeantivaltuuksista, osakesarjojen yhdistämisestä, osakkeiden splittauksesta eli osakkeiden määrän lisäämisestä ja kamalla osakkeet useammiksi osakkeiksi, yhtiöjärjestykseen tehtävistä muutoksista sekä listautumisen vaatimista teknisistä toimenpiteistä. Näihin liittyviä päätöksiä erityisesti hankkeessa tiukemmin mukana olevat suurimmat osakkeenomistajat joutuvat tekemään lyhyelläkin varoitusaajalla.

Listautumisen ja siihen liittyvän listautumisannin lisäksi vanhat omistajat voivat luopua ainakin osasta osakkeitaan. Osakkeiden myyminen ja uusien osakkeiden liikkeelle laskeminen tulee suorittaa siten, että markkinoilla on pörssin edellyttämä vapaasti vaihdettavien osakkeiden määrä (free float), mutta toisaalta vanhojen osakkeiden myynnillä ei saa vaarantaa listautumisannin toteutumista.

Osakeannissa liikkeelle laskettavien osakkeiden merkintähinta, myytävien osakkeiden rajahinta sekä listautumisannissa merkittäväksi tarjottavien ja suurimpien omistajien myymien osakkeiden määrät ja muut yksityiskohdat voidaan päättää vasta annin tai transaktion yhteydessä. Tästä syystä HSY:n hallituksen tulee saada yhtymäkokoukselta valtuudet tehdä tarvittavat päätökset ilman, että se on sidottu tarkkoihin hintarajoihin, myyntimääriin, myyntiajankohtiin tai muihin rajoittaviin ehtoihin.

HSY:n johtosäännön mukaan hallitus päättää osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja myymisestä. Koska kyseessä kuitenkin on arvoltaan merkittävä oikeustoimi, haetaan hankkeeseen ennalta yhtymäkokouksen suostumus.

Ehdotus (RI):

Hallitus päättää esittää yhtymäkokoukselle, että se oikeuttaisi hallituksen päättämään kuntayhtymän omistamien Ekokem Oyj Abp:n osakkeiden realisoimisesta hallituksen erikseen hyväksymällä tavalla ja hinnalla yhtenä tai useampana eränä siten, että valtuutus on voimassa 31.12.2017 saakka.

Päätös:

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen.

Oheisaineisto:

Ekokem / Tilinpäätöksen ennakotiedot
Ekokem / Avainlukuja

Hallitus	§ 52	22.04.2016
Yhtymäkokous		27.05.2016

Yhtymäkokous

Hallituksen ehdotus

Yhtymäkokous päättää oikeuttaa hallituksen päättämään kuntayhtymän Ekokem Oyj Abp:n osakkeiden reialisoimisesta hallituksen erikseen hyväksymällä tavalla ja hinnalla yhtenä tai useampana eränä siten, että valtuutus on voimassa 31.12.2017 saakka.

Yhtymäkokous

27.05.2016

7
KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Yhtymäkokous